

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство привреде

ПРОЛЕЋНА АНАЛИЗА ПРИВРЕДНИХ КРЕТАЊА

- Процена раста БДП у Q1 +4,5% (стр. 1)
- Раст прерађивачке индустрије +5,0% (стр. 3)
- Реални раст малопродајног промета +3,2% (стр. 8)
- Нето раст броја привредних субјеката за 4.021 (стр.9)
- Број запослених повећан за 3,3%, а незапослених смањен за -10,1% (стр. 10)
- Просечна нето зарада у прва два месеца у привреди 414 EUR, у прерађивачкој индустрији 373 EUR (стр. 10)
- Раст спољнотрговинског робног дефицита, -1,2 млрд EUR (стр. 13)
- Консолидовани фискални суфицит од 3,7 млрд. динара (стр. 15)
- Јавни дуг смањен на 59,0% БДП (стр. 15)

Прилози:

- Пословање привреде Републике Србије у 2017. години (стр. 18)
- Регионални допринос привредном расту (стр. 19)

4

Београд, април 2018.

САДРЖАЈ

Пролећна анализа - резиме

Међународна привредна кретања	1
Индустрија	3
Грађевинарство	8
Трговина на мало	8
Пословна демографија	9
Тржиште радне снаге	10
Спољна трговина	13
Платни биланс	14
Јавне финансије	15
Јавни дуг	15
Цене и монетарна кретања	16

Прилози:

Пословање привреде Републике Србије у 2017. години	18
Регионални допринос привредном расту	19

Табела 1. Основни економски индикатори

Реалан раст у %	$\frac{\text{III 2018}}{\text{III 2017}}$	$\frac{\text{III 2018}}{\text{III 2017}}$	$\frac{\text{I-III 2018}}{\text{I-III 2017}}$
	$\frac{\text{III 2018}}{\text{III 2017}}$	$\frac{\text{III 2018}}{\text{III 2017}}$	$\frac{\text{I-III 2018}}{\text{I-III 2017}}$
Индустрија	3,5	4,1	5,9
- Прерађивачка	6,4	0	5,0
Извоз робе	12,0	1,3	8,7
Увоз робе	13,8	6,4	12,3
Трговина на мало	3,7	0,9	3,2
Запослени	3,0	3,5	3,3
Незапослени	-9,3	-10,1	-10,1
Нето зараде *	0,9	4,4	4,8
Инфлација	3,0	1,4	1,6
Приходи буџета	4,3	-2,5	1,9
Расходи буџета	0,4	+5,5	2,3

Извор: РЗС, МФ, МП- истраживање

• Подаци се односи на фебруар 2018. године

Пролећна анализа привредних кретања Q1/2018 припремљена је на основу података доступних до 30. априла 2018.

АКТУЕЛНО – РЕЗИМЕ

Основне карактеристике привредних кретања у Q1 2018. години:

- Процене привредног раста од 4,5%;
- Раст укупне индустријске производње 5,9%, рударства 3,0%, прерађивачке индустрије 5,0% и у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом за 10,9%. Наставак позитивних трендова у прерађивачкој индустрији, као и опоравак производње у секторима рударства и снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом су допринели расту укупне индустријске производње. У 2018. години очекује се снажан раст прерађивачке индустрије што потврђују и подаци из првог квартала 2018.
- Раст потрошње домаћинства - раст промета у трговини на мало за +3,2%;
- Основано је 10.641 привредних субјеката (8.287 предузетника и 2.354 предузећа) и угашено 6.620 (6.026 предузетника и 594 предузећа) укупан број привредних субјеката повећан за 4.021 (2.261 предузетника и 1.760 предузећа). Однос броја основаних и угашених привредних субјеката (нето-ефекат) је 1,6:1 и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 16 нових.
- Настављени су позитивни трендови на *тржишту рада*: број запослених повећан за 3,3%, а укупан број незапослених смањен за -10,1% на међугодишњем нивоу;
- Према Анкети о радној снази стопа незапослености у 2017. години износила је 13,5%.
- Реални раст *просечне нето зараде* је 4,8% (период I-II 2018.). У периоду I-II 2018. године просечна нето зарада износила је 48.930 динара или 414,4 EUR, а у прерађивачкој индустрији 44.038 динара (372,9 EUR);
- Укупна *спољнотрговинска робна размена* износила је 8,9 млрд. EUR (извоз 3,8 млрд EUR, а увоз 5,1 млрд.EUR) и остварила је раст од 10,7% на међугодишњем нивоу. Извоз робе је у истом периоду порастао за 8,7%, а увоз робе за 12,3%. Дефицит робне размене је повећан за 25,4% и износио је 1,2 млрд.EUR. Покривеност увоза извозом износила је 75,4% и мања је у односу на претходну годину, када је износила 78,0%;
- Нето прилив *страних директних инвестиција* у Q1 2018. године износио је 569 мил.ЕУР, и био је виши за +1,9% у односу на исти период претходне године;
- На нивоу опште државе на крају првог квартала 2018. године забележен је *фискални суфицит* у износу од 3,7 млрд. динара (0,4% БДП). Јавни приходи сектора државе су забележили међугодишњи реални раст од +3,6%, а јавни расходи раст од 5,6%. Приходи буџета су реално већи за 1,9%, а расходи за 2,3% у односу на исти период претходне године. Суфицит буџета 6,5 млрд. динара;
- Настављен је *тренд смањења учешћа јавног дуга у БДП*, са 74,7% у 2015. на 61,5% (на крају децембра 2017. укупан јавни дуг је износио 23,2 млрд. EUR). У првом кварталу јавни дуг је износио 23,7 млрд. ЕУР (59% БДП);
- *Инфлација* је забележила раст од 1,6%.
- *Монетарна кретања*. Укупна кредитна активност у 2017. години је остварила номинални раст од 2,4% (раст кредита становништву од 7,4% и пад кредита привреди од -1,4%). На раст кредитне активности становништва највише је утицао раст готовинских кредита (међугодишњи номинални раст од 22%). Учешће проблематичних кредита у укупним кредитима је у марту 2018. године износило 9,2%. Укупна штедња становништва је у Q1 2018. године износила је 1.145,9 млрд. динара (девизна 1095 млрд. динара, а динарска 50,9 млрд. динара) и у односу на исти период 2017. забележила је номинални раст од 0,7%.
- Пословање привреде Србије у 2017. години - позитиван нето финансијски резултат привреде од 3,6 млрд. ЕУР, а прерађивачке индустрије +1,3 млрд. ЕУР.

Табела 2. Основни показатељи макроекономских кретања

	Јединица мере	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
РЕАЛНИ СЕКТОР											Q1
Бруто домаћи производ	мг. стопе, у %	-3,1	0,6	1,4	-1,0	2,6	-1,8	0,8	2,8	1,9	4,5*
Бруто домаћи производ	мил. EUR	30.655	29.766	33.424	31.683	34.263	33.319	33.491	34.616	36.794	
Бруто домаћи производ РС	EUR	4.187	4.082	4.619	4.400	4.781	4.672	4.720	4.904	5.226	
Бруто домаћи производ РС											Q1
Индустријска производња											
Индустријска производња	мг. стопе, у %	-12,6	1,2	2,5	-2,2	5,5	-6,5	8,3	4,7	3,5	5,9
Рударство	мг. стопе, у %	-3,8	3,8	9,8	0	5,3	-16,6	10,6	4,0	2,7	3,0
Прерађивачка индустрија	мг. стопе, у %	-16,1	2,6	-0,2	-0,9	4,8	-1,4	5,3	5,3	6,4	5,0
Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	мг. стопе, у %	0,8	-4,4	9,7	-7,1	8,1	-20,1	18,8	2,7	-6,2	10,9
Индекс пословне климе у прерађивачкој индустрији	баланс	-2,3	-0,5	-0,3	-0,2	-0,5	-0,2	0,8	0,9	0,8	0,8
ТРЖИШТЕ РАДА											Q1
Запослени	у хиљадама	1.985	1.901	1.866	1.866	1.865	1.845	1.896	1.914	1.977	2.092
Активно незапослена лица	у хиљадама	747	744	753	762	775	767	743	714	651	623
Анкетна стопа незапослености	%	16,1	19,2	23,0	23,9	22,1	19,2	17,7	15,3	13,5	-
Нето зараде	RSD	31.733	34.142	37.976	41.377	43.932	44.530	44.432	46.097	47.893	48.930**
	реалне стопе, у %	0,2	0,7	0,2	1,1	-1,5	-1,5	-2,1	2,5	0,9	4,8**
Пензије	RSD	19.788	19.890	21.285	22.450	23.378	23.553	23.196	23.006	23.913	24.979
	реалне стопе, у %	3,3	-5,9	-3,6	-2,2	-3,4	-2,1	-0,1	-0,1	-1,2	3,3
ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ											I-XI
Текући рачун платног биланса	мил. EUR	-2.032	-2.037	-3.656	-3.671	-2.098	-1.985	-1.234	-1.075	-2.090	-650
	% БДП	-6,6	-6,8	-10,9	-11,6	-6,1	-6,0	-3,7	-3,1	-5,7	
Извоз робе и услуга	мил. EUR	8.043	9.515	11.145	11.469	13.937	14.451	15.728	17.385	19.330	4.845
	мг. стопе, у %	-16,1	18,3	17,1	2,9	21,5	3,7	8,8	10,5	11,2	10,5
Увоз робе и услуга	мил. EUR	13.099	14.244	16.487	16.992	17.782	18.096	18.643	19.597	22.365	5.751
	мг. стопе, у %	-28,3	8,7	15,7	3,1	4,7	1,8	3,0	5,1	14,1	13,0
Стране директне инвестиције	мил. EUR	2.068	1.133	3.320	753	1.298	1.236	1.804	1.899	2.415	569
	% БДП	6,7	3,8	9,9	2,4	3,8	3,7	5,4	5,5	6,6	
Спољни дуг	мил. EUR	22.272	23.509	24.123	25.645	25.644	25.679	26.234	26.494	25.735	
	% БДП	72,7	79,0	72,2	80,9	74,8	77,1	78,3	76,5	69,9	
Курс динара											
Просечан курс динара према евр	RSD/EUR	93,95	103,04	101,95	113,13	113,14	117,31	120,73	123,12	121,34	118,43
Просечан курс динара према долару	RSD/USD	67,47	77,91	73,34	88,12	85,17	88,54	108,85	111,29	107,50	96,34
ФИСКАЛНИ СЕКТОР											
Консолидовани фискални резултат	% БДП	-4,4	-4,6	-4,8	-6,8	-5,5	-6,6	-3,7	-1,3	+1,2	0,4
Јавни дуг	% БДП	32,8	41,8	45,4	56,2	59,6	70,4	74,7	71,9	61,5	59,0
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ											
Инфлација, крај периода	мг. стопе, у %	6,6	10,3	7,0	12,2	2,2	1,7	1,5	1,6	3,0	0,8
Инфлација, просек периода	мг. стопе, у %	8,4	6,5	11,0	7,8	7,8	2,9	1,9	1,2	3,0	1,6

Извор: РЗС, НБС, МФ. Напомена: * процена РЗС; ** I-II 2018.;

МЕЂУНАРОДНА ПРИВРЕДНА КРЕТАЊА

• *Европска комисија (ЕК) у Пролећним економским прогнозама (European Economic Forecast, Spring 2018) истиче да су стопе раста у ЕУ и евро зони 2017. превазишле очекивања и са 2,4% постигле највећи ниво у задњих десет година. Раст су подстакли велико поверење потрошача и предузећа, већи глобални раст, ниски трошкови финансирања, здравији биланси приватног сектора. Приватна потрошња и даље је велика, а извоз и улагања су се*

Незапосленост је и даље у паду и сад је на предкризном нивоу. Очекује се да ће, упркос нових спољних фактора ризика који су све јачи и негативнији, брзина раста остати стабилна и темељити се на одрживој потрошњи, на знатном извозу и улагањима. У ЕУ-у и евро зони предвиђа се наставак снажног раста за 2,3% у 2018, а затим блажи раст од 2,0% у 2019.

Табела 3. Основни економски индикатори, годишње промене у %

	БДП				ИНФЛАЦИЈА				НЕЗАПОСЛЕНОСТ			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
СВЕТ	3,4	3,7	3,9	3,9	-	-	-	-	-	-	-	-
ЕУ-28	2,0	2,4	2,3	2,0	0,3	1,7	1,7	1,8	8,6	7,6	7,1	6,7
Евро зона	1,8	2,4	2,3	2,0	0,2	1,5	1,5	1,6	10,0	9,1	8,4	7,9
- Немачка	1,9	2,2	2,3	2,1	0,4	1,7	1,6	1,8	4,1	3,8	3,6	3,5
- Француска	1,2	1,8	2,0	1,8	0,3	1,2	1,7	1,4	10,1	9,4	8,9	8,3
- Италија	0,9	1,5	1,5	1,2	-0,1	1,3	1,2	1,4	11,7	11,2	10,8	10,6
- Словенија	3,1	5,0	4,7	3,6	-0,2	1,6	1,9	2,0	8,0	6,6	5,6	5,4
Мађарска	2,2	4,0	4,0	3,2	0,4	2,4	2,3	3,0	5,1	4,2	3,7	3,6
Бугарска	3,9	3,6	3,8	3,7	-1,3	1,2	1,8	1,8	7,6	6,2	5,5	5,3
Румунија	4,8	6,9	4,5	3,9	-1,1	1,1	4,2	3,4	5,9	4,9	4,5	4,4
Хрватска	3,2	2,8	2,8	2,7	-0,6	1,3	1,4	1,5	13,4	11,1	9,6	8,5
Србија	2,8	1,9	3,3	3,5	1,1	3,2	1,7	2,7	15,3	13,6	12,1	10,0
Црна Гора	2,9	4,4	3,0	2,9	0,1	2,8	3,0	2,2	17,9	16,2	15,6	14,8
Македонија	2,9	0,0	3,1	3,3	-0,2	1,4	1,9	2,0	23,7	22,4	21,9	21,6
Турска	3,2	7,4	4,7	4,2	7,8	11,1	10,9	9,0	11,0	10,3	9,8	9,4
САД	1,5	2,3	2,9	2,7	1,3	2,1	2,2	2,2	4,9	4,4	4,0	3,5
Јапан	0,9	1,7	1,3	1,1	-0,1	0,5	1,0	1,1	3,1	2,8	2,7	2,6
Кина	6,7	6,9	6,6	6,3	2,0	1,6	-	-	4,0	3,9	-	-
Русија	-0,2	1,5	1,7	1,6	7,1	3,7	3,7	4,0	5,7	5,4	5,2	4,9

Transition Report 2016-17, МП истраживање

- Стабилан раст омогућава даље смањење нивоа државног дефицита и дуга. Укупан дефицит у евро зони сад је мањи од 1% БДП и предвиђа се да ће 2018. пасти испод 3% у свим државама чланицама евро зоне.
- *Незапосленост је смањена на најмањи ниво у задњих десет година, али и даље опада. У ЕУ се предвиђа пад незапослености са 7,6% у 2017. на 7,1% 2018. и 6,7% у 2019.*
- *Запосленост је достигла рекордну висину. Број запослених у евро зони највећи је од увођења евра, а*

нека тржишта рада немају довољно радне снаге. Наставак стабилног привредног раста ЕУ 2018. и 2019. године подстаћиће отварање нових радних места

- **Инфлација** потрошачких цена ослабила је у Q1 ове године, али се очекује да ће у надолазећим тромесечјима благо расти, делимично због недавног пораста цена нафте. Притисак на цене такођер расте као резултат све мање радне снаге на тржиштима рада и бржег раста плата у многим државама чланицама. Предвиђа се да ће инфлација у ЕУ 2018.

остати на нивоу из 2017. и износити 1,7 %, а затим се повећати на 1,8% у 2019.

- **Ризици за предвиђања све већи и негативнији.** Најновији показатељи у Европи смањили су вероватноћу да ће раст у ЕУ у кратком року бити снажнији од очекиваног. Са спољног гледишта, волатилност финансијског тржишта забележена задњих месеци вероватно ће постати трајније обележје у будућности, што ће повећати несигурност. Очекује се да ће проциклички фискални подстицај у САД подстакнути краткорочни раст, али повећати ризик „прегревања” економија и могућност да ће каматне стопе у САД-у порасте брже него што се то тренутачно очекује. Исто тако, повећање трговинског протекционизма несумњиво је негативан ризик за изгледе глобалне економије. Ти ризици су међусобно повезани. Ако се остваре, европодручје би због своје отворености било посебно осетљиво. *Потребно је искористити тренутне повољне прилике како би европске привреде остале конкурентне и постале отпорније. То значи да морају да се успоставе фискалне резерве и стално спроводе структурне реформе привреда ради подстицања продуктивности и улагања.*
- За **Србију** ЕК предвиђа у 2018. највећи привредни раст у последњих десет година од 3,3% и у 2019. години 3,5%. Очекује се да ће домаћа тражња у Србији у 2018. години додатно ојачати као резултат раста потрошње и инвестиционе активности, уз подршку континуираног прилива СДИ.
- Према пројекцији ЕК, српски **извоз** ће у 2018. остати снажан, мада ће нето ефекат и ове године бити негативан због јачег раста увоза. Према прогнози, извоз ће се 2018. године повећати за 9,7%, а 2019. за 8,8%, док ће увоз у овој години забележити раст од 9,4%, а следеће од 7,6%.
- Предвиђа се да ће се **инфлација** постепено вратити на средишњи ниво у оквирима таргетираног распона НБ од 3,0% +/- 1,5%.
- Србија ће и даље имати буџетски суфицит.

- **Већа запосленост и благо повећање плата допринели убрзању економске експанзије.** ЕК предвиђа пад стопе незапослености са 13,6% у 2017. на 12,1% ове године, а 2019. године ће износити 10%.

- Нове **инвестиције** и циклус привредног раста у пуном су замаху. Раст улагања ће остати снажан захваљујући повећаном приливу СДИ и већој капиталној потрошњи.

- **Приватна потрошња** биће други кључни покретач привредног раста.

- Истиче се да је **консолидовани буџет** на нивоу државе у 2017. години први пут у последњој деценији био у суфициту од 1,2% БДП. Прелиминарни подаци за Q1 указују на наставак оваквих резултата, уз остварење бољих прихода од очекиваних. Имајући у виду недавно повећање плата и пензија, процењује се да ће буџетски суфицит у наредне две године бити мањи. Такође се предвиђа да ће **јавни дуг**, не рачунајући потенцијални дуг по основу реституције, пасти и остати испод 60% БДП (у 2018. години износиће 58,9% БДП, а у 2019. години 55,9% БДП).

Главне **ризике** по прогнозу привредног раста представљају флукуације цена сировина и преокрети на међународним тржиштима капитала. Добри фискални изгледи и растући притисци на страни потрошње и даље ће стављати на испит владину решеност да одржи строгу контролу текућих расхода, посебно у погледу трошкова за зараде у јавном сектору и трошкова за пензије. Окончање стенд-бај аранжмана са ММФ и дисфункционални систем фискалних прописа такође доприносе неизвесности у погледу будућег курса фискалне политике. Поред тога, велике пореске и реформе јавне администрације и предузећа у државном власништву и даље нису завршене.

ИНДУСТРИЈА

- У периоду I-III 2018. године, у односу на исти период 2017. године, забележен је раст укупне индустријске производње за 5,9%, рударства 3,0%, прерађивачке индустрије 5,0% и снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом производња забележила пад од 10,9%.
- Највећи утицај на **раст** индустријске производње у I-III 2018. године, у односу на исти период 2017. године, : Производња хемикалија и хемијских производа, Производња основних метала и Производња намештаја.
- У марту 2018. године, у односу на март 2017. године, забележен је раст укупне индустријске производње од 4,1%, рударства 9,2% и снабдевању електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом 21,6%, док је производња у прерађивачкој индустрији остала на истом нивоу.
- Обим индустријске производње у марту 2018.** године, у односу на март 2017, бележи: раст код 16 области (учешће у структури индустријске производње 58%), а пад код 13 области (учешће у структури индустријске производње 42%).
- У 2018. години очекује се даљи раст прерађивачке индустрије што потврђују и подаци из првог квартала 2018.**
- Производња малих предузећа** (број запослених мањи од 50) која нису обухваћена редовним статистичким истраживањем прати се на узорку изабраних јединица из сектора прерађивачке индустрије. Када се укључи оцена индустријске производње малих предузећа из узорка, индустријска производња у марту 2018. године, у односу на просек 2017. године, код укупне индустријске производње већа је за 6,8%, а код прерађивачке индустрије већа је за 4,7%.

Графикон 1. Индустријска производња (2017=100)

Извор: РЗС, МП – истраживање

Табела 4. Индикатори индустријске производње

	Учешће у БДП	Учешће у укупној БДВ	Учешће у БДВ индустрије	Пондери	Запослени
Укупно	21,4	25,9	100,0	100,0	100,0
Рударство	0,8	1,0	3,9	7,1	5,0
Прерађивачка инд.	15,6	19,0	73,1	73,9	81,7
Снаб. ел. ен. гасом и паром	3,8	4,6	17,6	19,0	6,3
Снаб. водом и управљање водама	1,2	1,4	5,4		7,0

Извор: РЗС - БДВ (2016) и пондери (2015) и запослени (XII 2016)

Табела 5. Стопе раста индустријске производње

	2016	2017	XII 2017 XII 2016	I 2018 I 2017	II 2018 II 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017
Укупно	4,7	3,5	0,5	10,6	103,3	4,1	5,9
Рударство	4,0	2,7	3,3	9,3	90,5	9,2	3,0
Прерађивачка инд.	5,3	6,4	0,4	11,3	104,7	0	5,0
Снаб. ел. ен. гасом, паром и кл.	2,7	-6,2	-0,1	8,5	103,7	21,6	10,9

Извор: РЗС

Прерађивачка индустрија

- У првом кварталу 2018. године настављен је тренд раста прерађивачке индустрије.
- Највећи утицај на раст прерађивачке индустрије у периоду 2017. године, у односу на 2016. имале су:

Производња хемикалија и хемијских производа, Производња машина и опреме на другом месту непоменуте и Производња металних производа, осим машина..

Табела 6. Прерађивачка индустрија

	2016	2017	XII 2017 XII 2016	I 2018 I 2017	II 2018 II 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017
Физички обим, стопа раста у %	5,3	6,4	0,4	11,3	4,7	0	5,0
Зараде, нето зарада РСД	43.618	45.949	53.688	45.283	42.798	-	-
стопа раста у % - реално	4,7	4,1	3,0	6,0	4,5	-	-
Цене произвођача, стопа раста у %	-0,5	3,8	2,5	1,3	0,5	0,3	0,7
Извоз, у мил. EUR	12123,8	13768,3	1102,6	1078,1	1146,9	1344,3	3569,3
стопа раста у %	11,6	13,6	27,8	23,9	31,7	-6,3	12,4
Увоз, у мил. EUR	13482,6	14528,8	1268,4	1040,4	1262,7	1478,7	3781,8
стопа раста у %	5,4	10,2	2,32	22,7	17,3	10,6	16,0

Извор: РЗС, МП – истраживање

- Физички обим бележи раст у Q1 2018. у односу на исти период 2017. годину (5,0%).
- Раст цена произвођача индустријских производа (0,7%).
- Раст извоза 12,7% и увоза 16,0%.

Табела 7. Стопе раста прерађивачке индустријске

	2016	2017	XII 2017 XII 2016	I 2018 I 2017	II 2018 II 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017
Прерађивачка индустрија	5,3	6,4	0,4	11,3	4,7	0	5,0
Произ. прехрамбених производа	6,0	-0,1	-10,3	-1,0	-5,4	-0,4	-1,6
Производња пића	-0,4	5,1	2,6	26,4	11,3	-5,7	7,6
Произ. дуванских производа	22,6	10,1	18,1	10,9	95,1	-2,8	-1,1
Производња текстила	-15,2	15,1	20,2	22,6	32,4	19,6	20,1
Пр. одевних предмета	7,2	3,5	13,2	1,6	21,0	4,2	9,9
Произ. коже и предмета од коже	-4,7	1,1	22,2	9,5	7,3	1,5	6,5
Прерада дрвета и произ. од дрвета	-1,3	15,6	11,8	20,8	-6,0	-2,8	4,5
Произ. папира и произ. од папира	-0,5	9,3	-0,7	1,2	8,8	3,1	4,6
Штам. и умн. аудио и видео записа	14,0	-17,5	-17,9	10,9	4,7	6,2	2,8
Производња кокса и деривата нафте	0,3	5,6	2,3	16,0	-7,2	2,6	4,0
Произв. хем. и хемијских производа	15,8	16,5	27,1	47,9	19,6	8,3	23,1
Произ. основних фар. произ. и препарата	-0,5	8,9	1,7	2,5	-1,0	-0,6	0,3
Произ. производа од гуме и пластике	10,5	13,1	2,5	8,9	6,7	3,1	5,1
Произ. производа од осталих немет. минерала	6,1	2,6	7,2	89,8	17,4	-20,8	7,1
Производња основних метала	8,8	10,7	6,0	30,5	24,8	-6,8	13,3
Произ. мет. производа, осим машина и уређаја	7,9	10,8	7,2	3,8	18,8	3,7	8,7
Произв. рачунара, елект. и оптичких производа	14,6	0,6	-28,0	-15,8	-9,0	-27,1	-18,4
Произ. елек. опреме	9,1	11,6	14,0	1,1	-0,4	-1,3	-0,2
Произв. непоменутих машина и неп. опреме	-1,1	41,8	19,8	12,7	-6,7	7,5	8,2
Произ. моторних возила, прик. и полуприколица	-7,6	-3,3	-28,2	2,0	2,3	-6,4	-0,9
Производња осталих саобраћајних средстава	52,4	-8,6	-47,2	-38,0	-8,7	2,1	-6,6
Производња намештаја	11,2	10,5	9,9	49,1	8,0	4,8	17,4
Остале прер. делатности	9,4	-3,3	-6,4	1,9	24,0	16,9	13,2
Поправка и монтажа машина и опреме	2,8	-23,2	-7,5	20,0	7,0	-0,3	8,4

Извор: РЗС

Производња прехранбених производа

- Стагнирање производње је вероватно последица пада укупне тражње.

- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 24,4%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 17,8%.

Табела 8. Производња прехранбених производа

	2016	2017	XII 2017 XII 2016	I 2018 I 2017	II 2018 II 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017
Физички обим, стопа раста у %	6,0	-0,1	-10,3	-1,0	-5,4	-0,4	-1,6
Зараде, нето зарада РСД	39.212	41.038	49.198	40.306	38.179	-	-
стопа раста у % - реално	1,5	3,4	-1,5	4,6	4,9	-	-
Цене произвођача, стопа раста у %	2,0	1,1	1,1	0,1	0,2	-0,5	-0,1
Извоз, у мил. EUR	1490,6	1557,1	127,8	100,5	107,5	134,2	342,2
стопа раста у %	8,1	4,5	-9,2	2,7	10,0	-17,1	-4,3
Увоз, у мил. EUR	769,2	848,4	86,9	58,1	78,7	89,9	226,7
стопа раста у %	-2,2	14,3	30,7	15,3	29,4	23,7	23,3

Извор: РЗС, МП – истраживање

- Физички обим производње у Q1 2018. забележио је пад 1,6% у односу на исти период 2017. годину.

Пад цена произвођача индустријских производа - 0,1%.

- Пад извоза 4,3% раст увоза 23,3%.

Производња кокса и деривата нафте

- У првом кварталу 2018. године забележена су циклична кретања производње у овој индустријској области.

- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 7,4%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 0,6%.

Табела 9. Производња кокса и деривата нафте

	2016	2017	XII 2017 XII 2016	I 2018 I 2017	II 2018 II 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017
Физички обим, стопа раста у %	0,3	5,6	2,3	16,0	-7,2	2,6	4,0
Зараде, нето зарада РСД	109.571	113.186	109.464	91.580	74.795	-	-
стопа раста у % - реално	-0,1	2,1	13,9	-0,6	-1,1	-	-
Цене произвођача, стопа раста у %	-14,8	22,2	7,4	3,6	-2,0	-0,5	0,1
Извоз, у мил. EUR	218,9	298,6	31,7	23,2	18,5	25,5	67,2
стопа раста у %	-13,4	36,4	49,5	35,7	5,1	17,0	18,8
Увоз, у мил. EUR	539,2	672,4	59,4	54,1	47,1	60,7	161,9
стопа раста у %	-3,9	26,5	4,6	78,5	1,3	-0,5	17,5

Извор: РЗС, МП – истраживање

- Физички обим производње у Q1 2018. године забележио је раст од 4,0%:

- Цене произвођача индустријских производа бележе раст 0,1%.
- Раст извоза 18,8% и увоза 17,5%.

Производња основних метала

- У периоду од априла 2016. године имамо позитивне резултате у овој индустријској области. Проналажење стратешког партнера за Железару Смедерево, раст екстерне и домаће тражње су позитивно утицали на производњу ове индустријске области.
- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 3,7%.

- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 4,3%.
- Раст физичког обима производње у Q1 2018. године износи 13,3%.
- Раст цена произвођача индустријских производа 2,0%.
- Раст извоза 41,5% и увоза 24,2%.

Табела 10. Производња основних метала

	2016	2017	XII 2017 XII 2016	I 2018 I 2017	II 2018 II 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017
Физички обим , стопа раста у %	8,8	10,7	6,0	30,5	24,8	-6,8	13,3
Зараде , нето зарада РСД	59.757	63.646	70.639	64.698	59.141	-	-
стопа раста у % - реално	14,9	5,2	-2,0	2,3	0,3	-	-
Цене произвођача , стопа раста у %	-0,8	15,0	8,3	4,3	3,4	-1,6	2,0
Извоз , у мил. EUR	1023,6	1430,7	125,3	144,8	134,2	157,9	436,9
стопа раста у %	5,3	39,8	21,1	46,3	35,6	42,5	41,5
Увоз , у мил. EUR	981,4	1258,0	109,9	93,7	111,7	129,9	335,3
стопа раста у %	-0,8	29,3	31,5	16,9	-23,8	23,5	24,2

Извор: РЗС, МП – истраживање

Производња хемикалија и хемијских производа

- У Q1 2018. године настављен је позитиван трен раста у овој индустријској области.

- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 5,1%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 4,8%.

Табела 11. Производња хемикалија и хемијских производа

	2016	2017	XII 2017 XII 2016	I 2018 I 2017	II 2018 II 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017
Физички обим , стопа раста у %	15,8	16,5	27,1	47,9	19,6	8,3	23,1
Зараде , нето зарада РСД	54.640	56.391	72.476	60.833	59.246	-	-
стопа раста у % - реално	6,3	2,0	12,7	5,6	5,8	-	-
Цене произвођача , стопа раста у %	-3,8	0,9	-0,9	-3,8	-5,3	-6,1	-5,0
Извоз , у мил. EUR	754,1	874,5	68,6	77,8	77,8	89,9	245,5
стопа раста у %	21,5	16,0	1,9	42,2	41,7	-14,6	14,3
Увоз , у мил. EUR	1820,7	1896,3	151,4	150,6	163,1	184,0	497,7
стопа раста у %	3,7	6,3	2,9	18,1	9,2	-4,3	6,1

Извор: РЗС, МП – истраживање

- Раст физичког обима у Q1 2018. у односу на исти период 2017. године (23,1%).

- Пад цена произвођача (5,0%).
- Раст извоза (14,3%) и увоза (6,1%).

Производња металних производа, осим машина

- Међугодишњи раст производње у последица рада на инфраструктурним пројектима.

Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 6,4%.

- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 10,2%.

Табела 12. Производња металних производа, осим машина

	2016	2017	XII 2017 XII 2016	I 2018 I 2017	II 2018 II 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017
Физички обим , стопа раста у %	7,9	10,8	7,2	3,8	18,8	3,7	8,7
Зараде , нето зарада РСД	41.448	46.048	53.833	44.500	41.673	-	-
стопа раста у % - реално	6,1	9,8	13,2	4,9	1,0	-	-
Цене произвођача , стопа раста у %	0,1	1,8	2,3	1,8	2,5	2,7	2,6
Извоз , у мил. EUR	738,5	859,9	83,4	45,7	68,9	74,1	188,7
стопа раста у %	8,0	16,4	25,6	8,8	64,0	-20,8	6,3
Увоз , у мил. EUR	498,5	586,2	49,1	35,2	46,1	56,0	137,3
стопа раста у %	10,2	19,6	15,5	19,7	22,9	5,3	14,3

Извор: РЗС, МП – истраживање

- Раст физичког обима у Q1 2018. године износи (8,7%).
- Раст цена произвођача индустријских производа (2,6%).

- Раст извоза (6,3%) и раст увоза (14,3%).

Производња производа од гуме и пластике

- Ове индустријска област постиже значајне резултате што је последица раста домаће и ино-тражње.

- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 6,7%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 5,9%.

Табела 13. Производња производа од гуме и пластике

	2016	2017	XII 2017 XII 2016	I 2018 I 2017	II 2018 II 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017
Физички обим, стопа раста у %	10,5	13,1	2,5	8,9	6,7	3,1	5,1
Зараде, нето зарада РСД	49.491	54.085	59.058	52.725	47.785		
стопа раста у % - реално	0,5	8,0	6,1	4,8	3,2		
Цене произвођача, стопа раста у %	1,5	1,7	3,2	2,6	2,4	2,0	2,4
Извоз, у мил. EUR	982,8	1248,9	84,9	102,1	111,3	133,0	346,4
стопа раста у %	11,8	27,1	12,9	31,2	42,9	7,6	24,0
Увоз, у мил. EUOR	660,8	752,8	62,0	52,4	63,1	77,2	192,7
стопа раста у %	6,6	16,2	12,5	29,7	19,5	12,5	19,1

Извор: РЗС, МП – истраживање

- Раст физичког обима производње у Q1 2018. износи (5,1%).

- Раст цена произвођача индустријских производа (2,4%).
- Раст извоза 24,0% и увоза 19,1%.

Производња пића

- Циклична кретања у овој индустријској области су последица пада домаће и ино-тражње.

- Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 6,9%.
- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 5,9%.

Табела 14. Производња пића

	2016	2017	XII 2017 XII 2016	I 2018 I 2017	II 2018 II 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017
Физички обим, стопа раста у %	-0,4	5,1	2,6	26,4	11,3	-5,7	7,6
Зараде, нето зарада РСД	73.799	74.011	82.705	67.966	63.992		
стопа раста у % - реално	11,1	-0,9	6,7	4,9	-1,6		
Цене произвођача, стопа раста у %	-2,1	0,4	-0,1	-0,9	-0,4	0,3	-0,4
Извоз, у мил. EUR	174,4	187,2	14,4	10,6	11,5	17,2	39,3
стопа раста у %	1,9	7,2	2,1	27,7	38,6	0,6	16,6
Увоз, у мил. EUR	88,8	90,3	10,2	5,1	5,4	7,5	18,0
стопа раста у %	6,2	4,2	4,1	30,8	10,2	-3,8	8,4

Извор: РЗС, МП - истраживање,

- Раст физичког обима у Q1 2018. године 7,6%.
- Пад цена произвођача индустријских производа (0,4%).

- Раст извоза 16,6% и увоза 8,4%.

Производња моторних возила и приколица

- Кретање производње и извоза директно је условљено са кретањем производње у крагујевачком Фијату.

Обим производње - учешће у прерађивачкој индустрији 5,0%.

- Број запослених - учешће у прерађивачкој индустрији 5,9%.

Табела 15. Производња моторних возила и приколица

	2016	2017	XII 2017 XII 2016	I 2018 I 2017	II 2018 II 2017	III 2018 III 2017	I-III 2018 I-III 2017
Физички обим, стопа раста у %	-7,6	-3,3	-29,2	2,0	2,3	-6,4	-0,9
Зараде, нето зарада РСД	38.861	40.302	44.294	44.717	43.079	-	-
стопа раста у % - реално	8,1	2,5	-4,4	7,1	6,2	-	-
Цене произвођача, стопа раста у %	0,3	0,8	0,1	0,5	-0,5	-0,9	-0,6
Извоз, у мил. EUR	1923,6	1972,8	138,1	168,8	183,0	204,1	555,9
стопа раста у %	6,9	2,6	-5,2	46,3	35,6	42,5	6,2
Увоз, у мил. EUR	1875,1	1598,3	107,3	93,7	111,7	129,9	368,4
стопа раста у %	3,8	-12,6	-15,0	-22,1	-5,7	-5,7	-10,2

Извор: РЗС, МП – истраживање

- Пад физичког обима производње у Q1 2018. године години 0,9%.

- Пад цена произвођача индустријских производа (0,6%).
- Раст извоза 6,2% и пад увоза 10,2%.

ГРАЂЕВИНАРСТВО

- Укупан број издатих дозвола за период јануар–март 2018. већи је за 14,4% у односу на исти период претходне године. Предвиђена вредност радова у том периоду повећана је за 20,7%. У марту месецу 2018. издато је 1 486 грађевинских дозвола, што је за 1,3% мање него у марту претходне године.
- Посматрано према врсти грађевина, у марту 2018. издато је 77,4% дозвола за зграде и 22,6% дозвола за остале грађевине.
- Према дозволама које су издате у марту 2018. у Републици Србији, пријављена је изградња 1 497 станова с просечном површином од 79,2 m². Број станова већи је за 24,4% у односу на исти период претходне године.
- Највећа грађевинска активност, посматрано према областима, забележена је у Београдској области, 36,5% од предвиђене вредности новоградње.
- Област производња производа од неметалних минерала, која служи као посредни индикатор праћења грађевинске активности, у односу на Q1 2018. године забележила је раст од 7,1%.

Графикон 2. Производња производа од неметалних минерала, индекси 2017=100

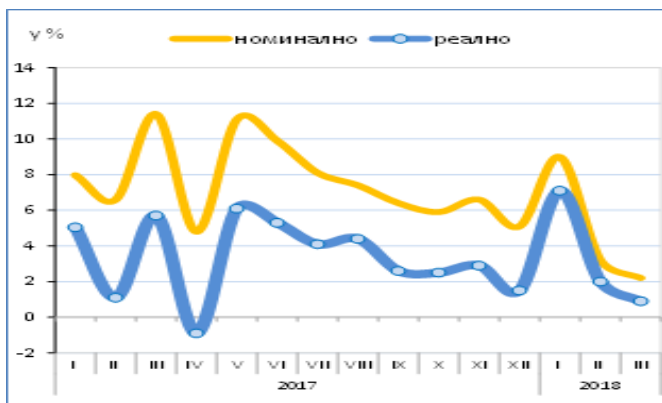

ТРГОВИНА НА МАЛО

- Знатан опоравак промета у трговини на мало у 2016. (+7,5%) и у 2017. (+3,7%) настављен је и почетком 2018. године. Лична потрошња, који је дала позитиван допринос реалном повећању малопродајног промета у 2017, расте и у 2018. години. Краткорочни индикатори указују на убрзање привредног раста Србије на почетку 2018. године. У Q1 2018. године убрзала је и малопродаја +3,2%. Међугодишњи промет робе у трговини на мало реално је већи у јануару 2018. за 7,1%, у фебруару за +2,0% и у марту за +0,9%.
- У марту 2018, у поређењу са претходним месецом, промет робе у трговини на мало знатно је повећан, реално је већи за +16,6%. У структури промета забележено је реално повећање код свих агрегата: храна, пића и дуван +15,7%, непрехрамбени производи +15,9% и моторна горива +19,8%.

- Добри резултати у промету у трговини на мало иницирани су повољним кретањима у привреди, растом зарада и запослености у приватном сектору, растом домаће тражње, пре свега личне потрошње, смањењем каматних стопа и растом новоодобрених готовинских и стамбених кредита становништву.
- У 2018. и наредним годинама наставиће се опоравак привреде Србије, а лична потрошња имаће већи утицај, што ће се позитивно одразити на даљи раст промета у трговини на мало.

Графикон 3. Међугодишњи промет у трговини на мало

Графикон 4. Кретање малопродајног промета, %

ПОСЛОВНА ДЕМОГРАФИЈА

- У првом кварталу 2018. године основан је 10.641 привредни субјекат (8.287 предузетника и 2.354 предузећа) а угашено 6.620 (6.026 предузетника и 594 предузећа), тако да је укупан број привредних субјеката повећан за 592 (518 предузетника и 74 предузећа).
- У Q1 2018. нето-ефекат укупно (однос броја основаних и угашених привредних субјеката) је 1,6 и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 16 нових.
- Нето-ефекат у Q1 2018. је повољнији код предузећа (на 10 угашених оснује се 40 нових) у односу на предузетнике где се на 10 угашених радњи оснује 14 нових.

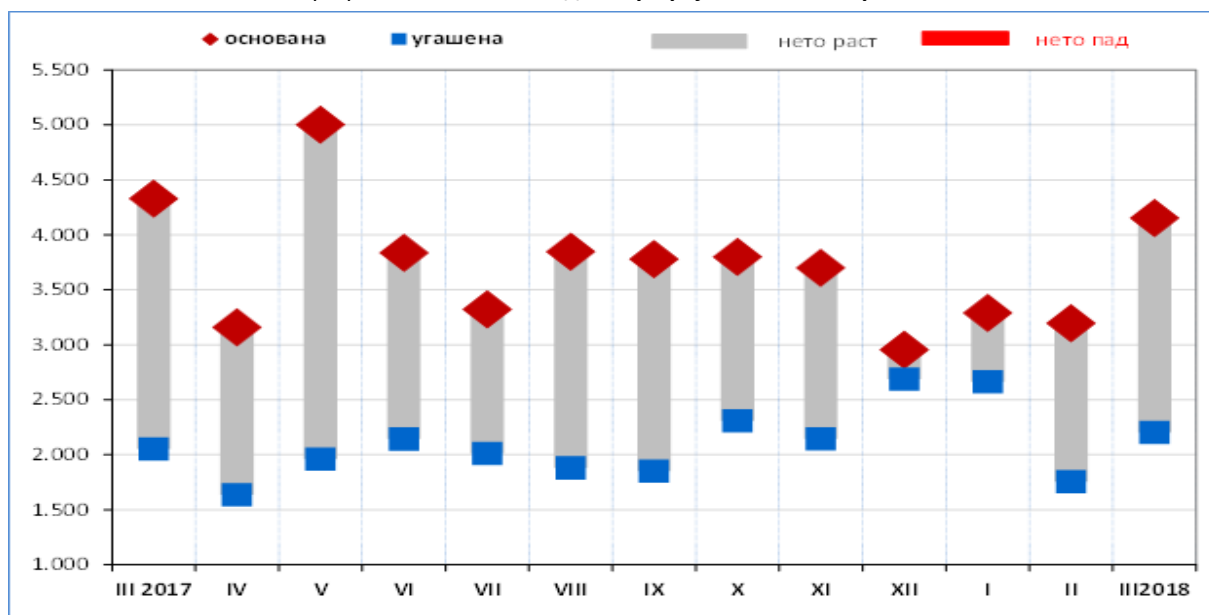
Табела 16. Пословна демографија –јануар-март 2018.

		март 2018	I-III 2018
Број основаних	Предузетници	3.291	8.287
	Предузећа	862	2.354
	Укупно	4.153	10.641
Број угашених	Предузетници	1.971	6.026
	Предузећа	231	594
	Укупно	2.202	6.620
Нето	Предузетници	2.220	2.261
	Предузећа	631	1.760
	Укупно	2.851	4.021
Нето ефекат	Предузетници	1,7	1,4
	Предузећа	3,7	4,0
	Укупно	1,9	1,6

Извор: АПР, МП – истраживање

- У марту 2018. године укупан број привредних субјеката повећан је за 2.851 (број предузетника је повећан за 2.220, а број предузећа за 631), јер је број основаних 4.153 (3.291 предузетника и 862 предузећа) већи од броја угашених – 2.202 привредних субјеката (1.971 предузетника и 231 предузећа).
- Однос броја свих основаних и угашених привредних субјеката (укупни нето-ефекат) у марту 2018. године је позитиван и показује да се на сваких 10 угашених привредних субјеката оснује 19 нова.
- Нето-ефекат у марту 2018. године повољнији је код предузећа (на 10 угашених оснује се 37 нових предузећа) у односу на предузетнике где се на 10 угашених радњи оснује 17 нових.
- У марту у односу на фебруар 2018. године побољшане су основне перформансе пословне демографије:
 - Број основаних привредних субјеката повећан је за 956 (предузетника за 819, а предузећа за 137);
 - Број угашених привредних субјеката повећан је за 446 (предузетника је више за 356, а предузећа више за 90);
 - Нето број привредних субјеката повећан је за 1.410 (предузетника за 1.363, а предузећа за 47);
- Нето ефекат оснивања и гашења повољнији је у марту у односу на фебруар 2018. године (1,9 према 1,8 респективно) - код предузећа 3,7 према 5,1, а код предузетника 1,7 према 1,5 респективно.

Графикон 5. Пословна демографија – месечни приказ

Извор: АПР, МП – истраживање

ТРЖИШТЕ РАДА

- **Тржиште рада** наставило је и у 2018. години са позитивним кретањем из 2017. У прва три месеца 2018, укупан **број запослених** је повећан за +3,3%, док је број незапослених смањен за -10,1% на међугодишњем нивоу. На раст запослености утицао је пораст броја запослених код приватних предузетника и запослених код њих (+6,2%), као и код правних лица (+3,3%).
- Укупан број формално запослених у марту 2018. износио је 2.108.812 лица и повећан је (+0,8) у односу на претходни месец, и за +3,5% у односу на март 2017. У структури укупне формалне запослености 92,9% (2.028.184 лица) су у радном односу, 3,2% (68.567 лица) су ван радног односа и 3,8% су регистровани индивидуални пољопривредници (80.628 лица). Раст формалне запослености, је резултат повећања запослених у радном односу (+0,7%) и ван радног односа (+3,5%), док је смањен број регистрованих индивидуалних пољопривредника (-0,7%). Запосленост је од укупно 19 сектора повећана у 17 (највећи раст запослених забележен је у прерађивачкој индустрији, грађевинарству, трговини на велико и мало, административним и помоћним услужним делатностима, услуге смештаја и исхране). Запосленост је смањена за 0,1% у снабдевању електричном енергијом, гасом и паром и снабдевању водом, и управљање отпадним водама.

- **Број незапослених** лица која активно траже запослење у марту 2018. износио је 618 хиљада, и у односу на претходни месец смањен је за -1,0%, и за -10,1% у односу на март 2017. Стопа регистроване незапослености у марту износила је 22,7% и у односу на претходни месец смањена је за -0,3 п.п.

Графикон 6. Кретање радне снаге

Извор: РЗС, НСЗ

Табела 17. Показатељи о радној снази

	2017				2018				стопе раста/пада		
	Ø2017	I	II	III	III 18 II 18	III 18 III 17	I-III 18 I-III 17				
Радна снага	2.713.161	2.701.277	2.716.874	2.727.134	0,4	0,1	-0,1				
1. Укупно формално запослени	2.062.588	2.075.491	2.092.356	2.108.812	0,8	3,5	3,3				
Запослени код правних лица	1.634.901	1.645.234	1.659.736	1.672.383	0,8	3,5	3,3				
Приватни предузетници и зап. код њих	342.457	348.651	351.420	355.801	1,2	6,1	6,2				
Регистровани индивидуални пољопривредници	85.231	81.606	81.200	80.628	-0,7	-7,4	-7,3				
2. Регистровани незапослени	650.573	625.786	624.518	618.322	-1,0	-10,1	-10,1				
Стопа регистроване незапослености, у %	24,0	23,2	23,0	22,7	-	-	-				

Извор: РЗС (Обухваћени запослени у Министарству унутрашњих послова и Министарству одбране), НСЗ

- **Зараде.** У периоду јануар-фебруар 2018. дошло је до раста зарада на међугодишњем нивоу (брuto за 4,4% и нето зараде за 4,8% су реално повећане). Такође, у фебруару 2018, повећана су реална просечна брuto (4,0%) и нето зарада (4,4%) у односу на фебруар 2017. На месечном нивоу, у фебруару 2018. брuto и нето зарада су реално смањене за -4,8%.
- Посматрано по областима, у фебруару 2017. највећу просечну нето зараду имали су запослени у Београдској, а најнижу у Јабланичкој области. Највеће нето зараде на нивоу градова-општина су у Костолцу, Лајковцу, Новом Саду, Пироту, Београдским општинама – Врачар, Новом Београду, Старом граду, Савском Венцу, Лазаревцу, а најниже у Сврљигу, Гаџиним Хану, Дољевцу, Ражњу, Жабарима, Власотинцу.

Табела 18. Просечне зараде у Србији

	2017	2017										2018	
		IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	
Просечна зарада (брuto) у RSD	65.976	68.246	64.860	67.857	66.251	65.094	66.438	64.602	65.609	74.887	69.218	66.084	
Просечна зарада (нето) у RSD	47.893	49.635	47.136	49.238	48.101	47.220	48.212	46.879	47.575	54.344	50.048	47.819	
Просечна зарада (нето) у EUR	404,2	403,0	384,3	407,4	399,5	394,9	403,9	393,0	398,4	458,7	421,5	405,0	

Извор: РЗС, НБС

Графикон 7. Просечна нето зарада

Извор: РЗС

- **Просечна пензија у периоду јануар-март 2018. износила је 24.979 динара и реално је повећана за -3,3% у односу на исти период 2017. године.** Просечно исплаћена пензија у марту 2018. године иста је као и у периоду 24.979 динара) и реално је смањена за -0,1% у односу на фебруар. Укупан број корисника пензија смањен је у односу на јануар за -0,16% (за 2.766 пензионера). Однос укупног броја запослених и укупног броја пензионера у марту износио је 1,2:1. Истовремено, просечна пензија чини 52,2% последње (фебруар) просечне нето зараде .

Резултати Анкете о радној снази

- Резултати Анкете о радној снази у 2017. указују да је настављена вишегодишња тенденција смањења становништва старијег од 15 година, док тржиште рада бележи позитивна кретања у односу на 2016. Повећан је број запослених и активних, и смањен број незапослених и неактивних.
- Укупан број запослених у 2017. повећан је за +2,8% (75,3 хиљада лица), а стопа запослености за 1,5 п.п. у односу на 2016.
- Број незапослених у 2017. смањен је за -11,1% (54,2 хиљада лица), а стопа незапослености за -1,8 п.п. у односу на 2016.

Табела 19. Показатељи о радној снази

	2015	2016	2017	2017			
				Q1	Q2	Q3	Q4
Становништво старо 15 + (у 000)	6.059,9	6.017,6	5.984,7	5.995,3	5.988,2	5.981,2	5.974,2
1. Активно	3.126,1	3.208,8	3.229,8	3.105,0	3.265,0	3.310,1	3.239,2
Запослени	2.574,2	2.719,4	2.794,7	2.652,2	2.881,0	2.881,9	2.763,6
Незапослени	551,9	489,4	435,2	452,8	384,1	428,2	475,6
2. Неактивно	2.933,9	2.808,8	2.754,9	2.890,2	2.723,2	2.671,1	2.735,0
Стопе							
Активности (укупно)	51,6	53,3	54,0	51,8	54,5	55,3	54,2
Активности (15-64)	63,6	65,6	66,7	64,0	67,0	68,4	67,4
Запослености (укупно)	42,5	45,2	46,7	44,2	48,1	48,2	46,3
Запослености (15-64)	52,0	55,2	57,3	54,3	58,8	59,2	57,1
Запослени млади (15-24)	16,6	19,7	20,9	17,6	20,8	23,7	21,4
Незапослености (укупно)	17,7	15,3	13,5	14,6	11,8	12,9	14,7
Незапослености (15-64)	18,2	15,9	14,1	15,2	12,3	13,5	15,3
Незапослени млади (15-24)	43,2	34,9	31,9	37,1	28,9	28,8	33,3
Дугорочна незапосленост	11,3	9,9	8,2	8,8	7,4	7,7	8,8
Неактивности (укупно)	48,4	46,7	46,0	48,2	45,5	44,7	45,8
Неактивности (15-64)	36,4	34,4	33,3	36,0	33,0	31,6	32,6

Извор: РЗС (АПС)

- Запосленост је у 2017. повећана у три региона а смањена у Јужној и Источној Србији. Највећи раст забележен је у Београду (5,7%) а најнижи у Шумадији и Западној Србији (1,3%) у односу на 2016. Такође, стопа запослености радног узраста (15-64) повећана је у сва четири региона, највећи раст је у Београду а најнижи у Јужној и Источној Србији. Стопа запослености младих, повећана је али је и даље задржана на ниском нивоу у сва четири региона.

Табела 20. Запослени по регионима

	Шумадија Јужна и Србија Београд Војводина и Западна Источна Србија Србија				
	Србија	Београд	Војводина	Западна Србија	Источна Србија
Број запослених (хиљ.)					
2017	2.794,70	694	737,8	799,8	563
2016	2.719,40	656,6	709,9	789,5	563,4
2017/2016	2,8	5,7	3,9	1,3	-0,1
Стопа запослености (15-64)					
2017	57,3	60,3	57,2	57,2	54,2
2016	55,2	56,9	54,4	55,8	53,3
2017/2016	2,1	3,4	2,8	1,4	0,9
Стопа запослености младих (15-24)					
2017	20,9	19,5	23,5	20,2	19,7
2016	19,7	18	22,1	19,6	18,7
2017/2016	1,2	1,5	1,4	0,6	1

Извор: РЗС, АРС

- Неформална запосленост у 2017. смањена је за -3,3% у односу на 2016. Пад је забележен у три региона, док је у Београду повећана за 8,3%. Највећи пад је у Јужној и Источној Србији (-6,4%) а најмањи у Војводини (-1,1%). Стопа неформалне запослености смањена је за -1,3 п.п. Посматрано по регионима највећа је у Шумадији и Западној Србији (27,1%) а најнижа у Београду (11,7%).
- Регионално незапосленост је у 2018. смањена у сва четири региона у односу на 2017. Највећи пад незапослених је у Војводини (-19,3%), а најмањи у Јужној и Источној Србији (-4,5%).

Табела 21. Неформална запосленост по регионима

	Шумадија Јужна и Србија Београд Војводина и Западна Источна Србија Србија				
	Србија	Београд	Војводина	Западна Србија	Источна Србија
Број неформално запослених (хиљ.)					
2017	579,2	80,9	132,2	219,3	146,8
2016	599,2	74,7	133,7	234	156,8
2017/2016	-3,3	8,3	-1,1	-6,3	-6,4
Стопа неформалне запослености %					
2017	20,7	11,7	17,9	27,4	26,1
2016	22	11,4	18,8	29,6	27,8
2017/2016	-1,3	0,3	-0,9	-2,2	-1,7

Извор: РЗС (АРС)

Стопа незапослености радног узраста (15-64) је смањена са 15,9% на 14,1% (за -1,8 п.п). Незапосленост младих (15-24) је веома изражена и знатно је изнад опште стопе незапослености. Стопа незапослености младих смањена је са 34,9% у 2016. на 31,9% у 2017. (за -3,0 п.п). Најнижа стопа незапослености младих у 2017. је у Војводини (30,1%), а највиша у Јужној и Источној Србији (34,0%).

Табела 22. Незапослени по регионима

	Шумадија Јужна и Србија Београд Војводина и Западна Источна Србија Србија				
	Србија	Београд	Војводина	Западна Србија	Источна Србија
Број незапослених					
2017	435,2	106,7	102,1	125,5	100,8
2016	489,4	121,9	126,5	135,6	105,5
2017/2016	-11,1	-12,5	-19,3	-7,4	-4,5
Стопа незапослености (15-64)					
2017	14,1	13,5	12,4	14,6	16,2
2016	15,9	15,9	15,5	15,7	16,8
2017/2016	-1,8	-2,4	-3,1	-1,1	-0,6
Стопа незапослености младих (15-24)					
2017	31,9	32	30,1	32,1	34
2016	34,9	35,5	35,1	34	35,1
2017/2016	-3	-3,5	-5	-1,9	-1,1

Извор: РЗС, АРС

Учешће дугорочне незапослености је смањено али и даље је високо у 2017. и износи 60,5% укупне незапослености или 8,2% активног становништва

СПОЉНА ТРГОВИНА

- Укупна спољнотрговинска робна размена у Q1 2018. године износила је 8,9 млрд. EUR (извоз 3,8 млрд. EUR, а увоз 5,1 млрд. EUR) и остварила је раст од 10,7% на међугодишњем нивоу.
- Извоз робе је у Q1 2018. године међугодишње порастао за 8,7%, а увоз робе за 12,3%. Дефицит робне размене је повећан за 25,4% и износио је 1.243,6 мил. EUR. Покривеност увоза извозом

износила је 75,4% и мања је у односу на исти период претходне године, када је износила 78,0%.

- У марту 2018. године извоз робе је порастао међугодишње за 1,3%, а увоз за 6,4% и износили су 1.454,5 мил. EUR и 1.957,5 мил. EUR. Посматрано у односу на претходни месец, десејонирани подаци показују раст извоза за 1,1% и увоза за 1,7%.

Табела 23. Извоз појединих категорија по делатностима

	Укупан извоз, мил. EUR		Учешће, %		Међугодишња стопа раста, %		Допринос расту, процентни поени	
	Q1 2017	Q1 2018	Q1 2017	Q1 2018	Q1 2017	Q1 2018	Q1 2017	Q1 2018
Пољопривреда и прехрамбени производи	616,5	518,7	17,5	13,6	15,7	-15,9	2,7	-2,8
Енергија и руде	27,4	29,9	0,7	0,8	-47,5	9,1	-0,8	0,1
Кокс и деривати нафте	56,5	67,2	1,6	1,8	36,2	18,9	0,5	0,3
Хемикалије и хемијски производи	214,9	245,5	6,1	6,4	16,6	14,2	1,0	0,9
Гума и пластика	279,3	346,4	7,9	9,1	19,1	24,0	1,4	1,9
Основни метали	308,8	436,9	8,8	11,4	42,2	41,5	3,0	3,7
Метални производи, осим машина	177,6	188,7	5,1	4,9	-1,8	6,3	-0,1	0,3
Електрична опрема	280,8	293,5	8,0	7,7	20,6	4,5	1,5	0,4
Непоменуте машине и опрема*	173,3	202,5	4,9	5,3	21,0	16,8	1,0	0,8
Моторна возила и приколице	523,6	555,9	14,9	14,5	0,8	6,2	0,1	0,9
Остале делатности	857,7	935,8	24,4	24,5	13,0	9,1	3,2	2,2
Укупан извоз	3516,4	3821,0	100,0	100,0	13,6	8,7	13,6	8,7

Извор: РЗС, МП-истраживање; * област прерађивачке индустрије (28) (машине опште намене, машине за пољопривреду и шумарство, машине за обраду метала и алатне машине и остале машине за специјалне намене).

Напомена: Извоз 10 посматраних категорија чини око 75% укупног робног извоза.

- У Q1 2018. године извоз прерађивачке индустрије (93,4% укупног робног извоза) забележио је раст од 12,4%, а извоз у пољопривреди (4,6% извоза) међугодишњи пад од -31,9%. На раст извоза прерађивачке индустрије највише су утицали извоз *основних метала и гуме и пластике, затим хемикалија и хемијских производа, моторних возила и приколица и непоменутих машина и опреме*. Укупан допринос ових области расту извоза је износио 8,2 процентна поена. У области *моторних возила и приколица* (област са највећом вредности извоза) у Q1 2018. године забележен је раст извоза од 6,2% и допринос од 0,9 процентних поена. У сектору *снабдевања електричном енергијом, гасом и паром* извоз је забележио пад од око -2,0%, док је у *рударству* остварен раст извоза од 16,8%.
- Међугодишњи раст извоза у Q1 2018. године у оквиру прерађивачке индустрије је био широко дисперзован. Значајан раст извоза забележен је у областима: *основних метала* (41,5%) и *гуме и пластике* (24,0%). Учешће извоза *основних метала* у укупном извозу је повећано са 8,8% на 11,4%.
- Спољнотрговинска робна размена са земљама ЕУ износила је 64,5% укупне размене.
- Посматрајући појединачне земље, највећи спољнотрговински партнери били су у извозу Италија, Немачка, БиХ, Руска Федерација и Румунија. Извоз у ових пет земаља чинио је 45,1% укупног извоза. Највећи партнери у увозу су били Немачка, Италија, Кина, Руска Федерација и Мађарска (увоз из ових земаља чинио је 45,5% укупног увоза). Од највећих спољнотрговинских партнера суфицит се остварио са БиХ, Румунијом и Италијом.
- Са земљама СЕФТА (око 10% укупне робне размене) Србија бележи суфицит у размени (412,9 мил. EUR), што је резултат углавном извоза пољопривредних производа, гвожђа и челика, друмских возила и нафте и нафтних деривата. Извоз у ове земље је износио 601,5 мил. EUR, а увоз 188,6 мил. EUR. Покривеност увоза извозом је износила 318,9%.

- Суфицит у размени остварен је са бившим југословенским републикама: БиХ, Црном Гором и нешто мањи са, Македонијом. Од осталих земаља истиче се суфицит са Италијом и Бугарском.
- Највећи дефицит је забележен у трговини са Кином (због увоза телефона за мрежу базних станица и лаптопова), затим са Руском Федерацијом (због увоза енергената - нафте и гаса) и Немачком. Следи дефицит са Турском (због увоза текстилних производа) и Мађарском.

Графикон 8. Спољнотрговинска робна размена

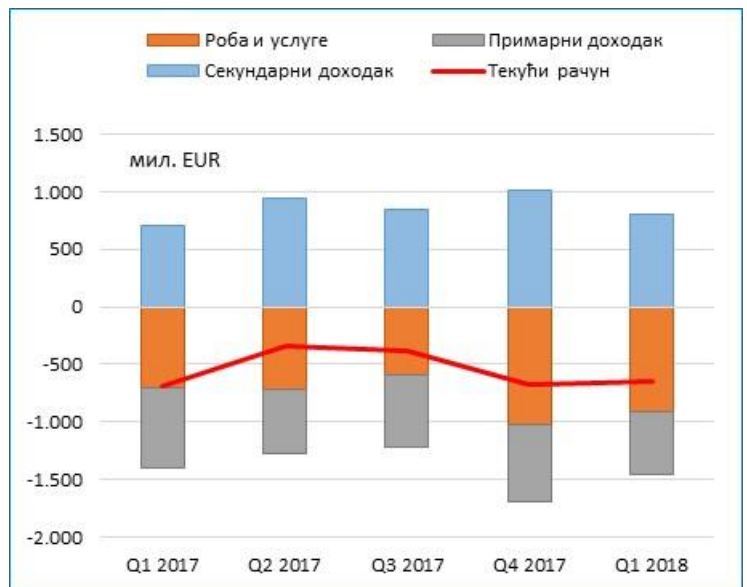
Извор: РЗС

ПЛАТНИ БИЛАНС

- **Дефицит текућег рачуна** платног биланса на крају Q1 2018. године је износио **-650 мил. EUR** и смањен је за 44 мил. EUR (-6,3%) у односу на исти период 2017. године.
- На смањење дефицита текућег рачуна највише је утицало смањење дефицита на позицији примарног дохотка, које је ублажило раст спољнотрговинског дефицита. **Дефицит у укупној спољнотрговинској размени је износио -906 мил. EUR**, робни дефицит је порастао за 22,2% (за 199 мил. ЕУР), а суфицит у размени услуга је порастао за 2,7% (за 6 мил. ЕУР).
- **На позицији примарног дохотка** у Q1 2018. године дефицит је међугодишње смањен за 22,3% и износио је **-544 мил. EUR**. На смањење дефицита највише је утицало смањење одлива дохотка од директних инвестиција. У оквиру власничког капитала забележено је смањење нето одлива од 120 мил. EUR (по основу дивиденди смањење нето одлива од 108 мил.ЕУР, а по основу реинвестиране добити смањење од 12 мил. ЕУР) у односу на исти период претходне године.
- **Суфицит на рачуну секундарног дохотка** (биланс текућих трансфера) у Q1 2018. године је износио **800 мил. EUR** и повећан је међугодишње за 12,3%. Најзначајнији део текућих трансфера су лични трансфери (633 мил. EUR), а у оквиру њих дознаке радника из иностранства, код којих је нето прилив у Q1 2018. године износио 480 мил. EUR и повећан је за 16% у односу на исти период претходне године.
- **Нето прилив страних директних инвестиција** на крају Q1 2018. године износио је **569 мил. EUR**, и био је незнатно виши (1,9%) у односу на исти период претходне године.

- Нето прилив **портфолио инвестиција** је износио 328 мил. EUR, а у истом периоду претходне године забележен је нето одлив од 219 мил.ЕУР.

Графикон 9. Структура текућег рачуна

Извор: НБС

ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ

- На нивоу опште државе у 2017. години забележен је **фискални суфицит** (први пут од 2005. године) у износу од 52,3 млрд. динара (1,2% БДП). Остварен је бољи резултат од планираног, пре свега, због боље наплате свих категорија прихода. Јавни приходи сектора државе су у 2017. години забележили међугодишњи реални раст од 4,0% и износили су 1.973,4 млрд. динара, а јавни расходи пад од -1,7% и износили су 1.921,1 млрд. динара.
- **Приходи буџета** у 2017. години (1.119,1 млрд. динара) реално су већи за +4,3%, а расходи буџета (1.085,2 млрд. динара) за 0,4% на међугодишњем нивоу. У 2017. години остварен је суфицит буџета Републике у висини од 33,9 млрд. динара.
- **Порески приходи** у 2017. години (87% укупних прихода буџета) износили су 969,1 млрд. динара и порасли су реално за 6,0% у односу на претходну годину. Највећи део пореских прихода односи се на уплату ПДВ (42,8% укупних прихода). У 2017. години забележен је реални међугодишњи раст прихода од уплате ПДВ од 2,6%. После ПДВ најећи приход забележен је по основу акциза (25,0% укупних прихода), и забележен је реални раст од +2,3%.

- Највећи део **расхода буџета** чинили су расходи за запослене (21,8% укупних расхода). Затим следе трансфери организацијама обавезног социјалног осигурања (19,3% укупних расхода) и расходи по основу отплате камата (10,9% укупних расхода).

Графикон 10. Јавне финансије Републике Србије

Извор: МФ, РЗС

ЈАВНИ ДУГ

- Настављен је тренд смањења учешћа јавног дуга у БДП, са 74,7% у 2015. на 61,5% у 2017. и 59,0% - 31.3.2018. У структури јавног дуга у периоду од 2013. године директне обавезе су повећане за 29% (са 17.300 мил. EUR у 2013. на 22.029 мил. EUR (31.3.2018. године), док су индиректне обавезе смањене за

40%. Укупан унутрашњи дуг је повећан за 26% (са 7.902 мил. EUR на 9.919 мил. EUR), а спољни дуг за 14% (са 12.130 мил. EUR на 13.802 мил. EUR).

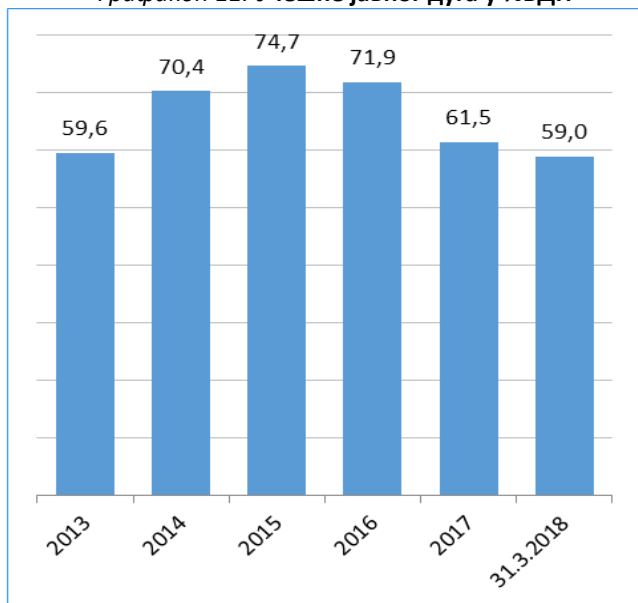
Табела 24. Јавни дуг Републике Србије*, у мил. EUR

	2013	2014	2015	2016	2017 31	31.3. 2018
А. Директне обавезе						
Унутрашњи дуг	7.055	8.225	9.051	8.768	9.089	9.744
Спољни дуг	10.245	11.992	13.370	13.908	12.369	12.285
<i>Директне обавезе укупно</i>	17.300	20.217	22.421	22.676	21.458	22.029
Б. Индиректне обавезе						
Унутрашњи дуг	857	687	608	382	209	175
Спољни дуг	1.985	1.858	1.790	1.763	1.554	1.517
<i>Индиректне обавезе укупно</i>	2.842	2.545	2.398	2.145	1.763	1.692
Укупан јавни дуг А+Б	20.142	22.762	24.819	24.821	23.211	23.721
Учешће јавног дуга у БДП**, у %	59,6	70,4	74,7	71,9	61,5	59,0

односи се на дуг централног нивоа власти; ** БДП према методологији ESA 2010

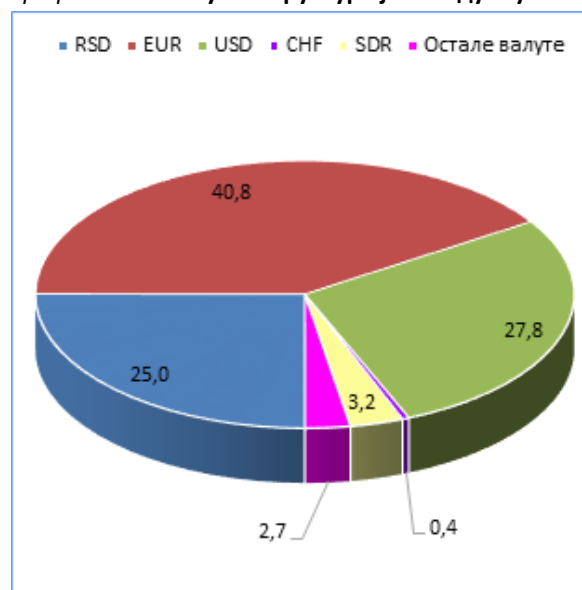
Извор: МФ- Управа за јавни дуг

Графикон 11. Учешће јавног дуга у %БДП

Извор: МФ- Управа за јавни дуг

Графикон12. Валутна структура јавног дуга у 2017.

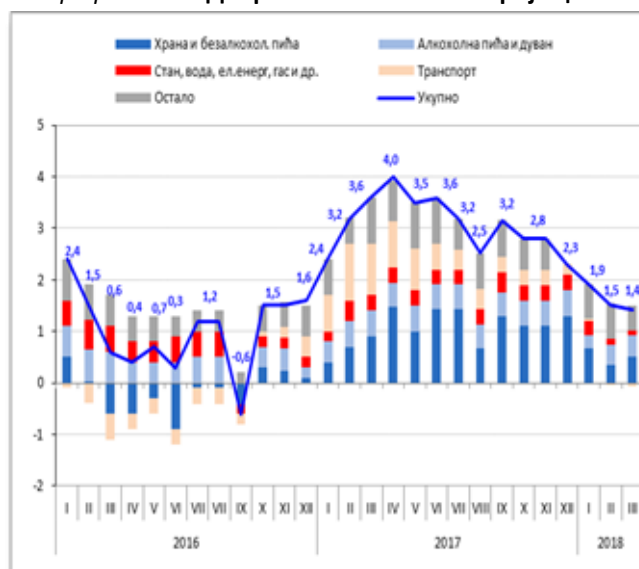

Извор: МФ- Управа за јавни дуг

ЦЕНЕ И МОНЕТАРНА КРЕТАЊА

- Инфлаторни притисци додатно су снижени од почетка ове године, што је потврђено успоравањем укупне и базне инфлације већим од очекиваног, као и падом инфлационих очекивања финансијског сектора и привреде испод 3%.
- У Q1 2018. године остварена је инфлација од 1,6% у односу на Q1 2017. Међугодишња инфлација је у 2018, знатно успорила раст – од вредности циља крајем 2017. снижена је на 1,9% у јануару, а затим на 1,5% у фебруару и 1,4% у марту. На успоравање инфлације утицао је пре свега излазак једнократних поскупљења појединих производа и услуга с почетка 2017. (воћа и поврћа, услуга мобилне телефоније и енергената).
- У складу са очекивањима, инфлација је од почетка 2018. знатно инфлација је у марту износила 1,4% у односу на март 2017. што указује на то да су инфлаторни притисци додатно снижени. Ниске инфлаторне притиске потврђује и кретање базне инфлације, која је у марту успорена на 0,8% мг., што је најнижи ниво откад се инфлација мери променом ИПЦ-а.
- И према новој пројекцији, међугодишња инфлација ће остати ниска и стабилна – у границама циља (3,0 ± 1,5%) до краја периода пројекције. Очекује се, да ће се међугодишња инфлација, након овогодишњег минимума у марту, постепено кретати ка циљу, при чему ће до краја ове године остати близу доње границе циља. Њено постепено приближавање централној вредности циља од 3,0% очекујемо у другој половини 2019, а потом и стабилно кретање око те вредности до краја периода пројекције.

Графикон 13. Допринос главних категорија цена

Извор: РЗС, МП- истраживање

- Инфлаторни притисци додатно су снижени од почетка ове године, што је потврђено успоравањем укупне и базне инфлације већим од очекиваног, као и падом инфлационих очекивања финансијског сектора и привреде испод 3%.
- У Q1 2018. године остварена је инфлација од 1,6% у односу на Q1 2017. Међугодишња **инфлација** је у 2018, знатно успорила раст – од вредности циља крајем 2017. снижена је на 1,9% у јануару, а затим на 1,5% у фебруару и 1,4% у марту. На успоравање инфлације утицао је пре свега излазак једнократних поскупљења појединих производа и услуга с почетка 2017. (воћа и поврћа, услуга мобилне телефоније и енергената).

- У складу са очекивањима, инфлација је од почетка 2018. знатно. Инфлација је у марту износила 1,4% у односу на март 2017. што указује на то да су инфлаторни притисци додатно снижени. Ниске инфлаторне притиске потврђује и кретање базне инфлације, која је у марту успорена на 0,8% м.г., што је најнижи ниво откад се инфлација мери променом ИПЦ-а.
- И према новој пројекцији, међугодишња инфлација ће остати ниска и стабилна – у границама циља (3,0 ± 1,5%) до краја периода пројекције. Очекује се, да ће се међугодишња инфлација, након овогодишњег минимума у марту, постепено кретати ка циљу, при чему ће до краја ове године остати близу доње границе циља. Њено постепено приближавање централној вредности циља од 3,0% очекујемо у другој половини 2019, а потом и стабилно кретање око те вредности до краја периода пројекције.
- **Монетарна кретања.** У Q1 2018. године је настављено ублажавање монетарне политике. НБС је у првом кварталу мењала висину референтне каматне стопе: од јануара до 14. марта износила је 3,5%, а до 11. априла 2018. године била је 3,25%. Од 12. априла 2018. године референтна каматна стопа је спуштена на ниво од 3,0%.
- **Девизне резерве НБС** су на крају марта 2018. године износиле 10,2 млрд. EUR чиме се обезбеђује покривеност новчане масе М1 од 191% и више од пет месеци увоза робе и услуга (скоро двоструко више од стандарда којим се утврђује адекватан ниво покривености увоза робе и услуга девизним резервама). У односу на претходни месец девизне резерве НБС су повећане за 444 мил. EUR, а у поређењу са мартом претходне године повећане су за 505 мил. EUR.
- Укупна **кредитна активност** у Q1 2018. години је остварила номинални раст од 2,4% (раст кредита становништву од 7,4% и пад кредита привреди од -1,4%). У марту 2018. године номинални међугодишњи раст кредитне активности је износио 2,1% (кредити становништву номинални раст од 6,9%, а смањење пласмана привреди од -1,6%). На раст кредита становништву највише је утицао раст готовинских кредита (међугодишњи номинални раст од 22%), чије је учешће у укупним кредитима становништву у марту износило 38,6%. У структури кредита привреди, у марту 2018. године остварен је

међугодишњи номинални раст кредита за ликвидност и обртна средства од 5,9% (учешће 47,1% укупних кредита привреди), док се на инвестиционе кредите (у марту је забележен међугодишњи пад од -3,0%) односило 30,7% ових потраживања.

- Учешће проблематичних кредита у укупним кредитима је у марту 2018. године износило 9,2%.
- Укупна **шtedња становништва** у марту 2018. године износила је 1.145,9 млрд. динара (девизна 1095 млрд. динара, а динарска 50,9 млрд. динара) и у односу на март 2017. забележила је номинални раст од 0,7% (девизна шtedња раст од 0,7%, а динарска пад од -0,7%). Посматрано по валутној структури шtedних улога доминира шtedња у иностраној валути (95,6% укупне шtedње). Рочна структура девизне шtedње становништва је и даље неповољна, с обзиром да преовлађују краткорочни депозити 83,1% (највећи део девизне шtedње становништва чине депозити по виђењу 73,6% и шtedња орочена до годину дана 23,2%), док је на дуг рок орочено 16,9% укупне девизне шtedње.
- У марту 2018. године забележена је номинална депресијација динара у односу на евро од 0,3%. Народна банка Србије је у том месецу интервенисала на међубанкарском девизном тржишту куповином 400 мил. EUR ради ублажавања претераних дневних осцилација курса.
- Обим реализоване трговине девизама на међубанкарском девизном тржишту у марту 2018. је износио 842,8 мил. EUR и био је за 291,8 мил. EUR већи него у претходном месецу. У првом кварталу 2018. у међубанкарској трговини реализовано је 2.276,6 мил. EUR.

Табела 12. Реалне м.г стопе монетарних агрегата, %

	2017.				2018.
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
M3	8,2	3,7	2,4	0,6	1,9
M2	15,6	10,6	7,7	4,7	37,2
M1	14,1	9,4	5,0	7,0	28,1
Готов новац у оптицају	7,5	2,1	-1,8	-0,1	6,7

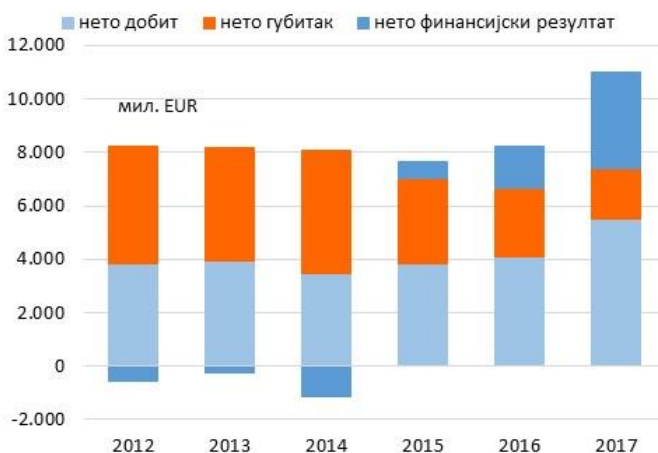
Извор: НБС

Прилог 1: ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У 2017. ГОДИНИ

Остварени финансијски резултати пословања привреде Србије у 2017. години резултат су спроведених структурних реформи реалног сектора, пре свега, у области реструктурирања предузећа, као и побољшаних услова привредног амбијента. Од посебног значаја за привредни опоравак је чињеница да је привреда Србије остварила позитиван нето финансијски резултат (3,6 млрд. ЕУР). Поред тога, број привредних субјеката је повећан и настављен је тренд раста запослености. Позитивне резултате употпуњује смањење кумулираних губитака и обавеза.

- Анализа привредних кретања у Републици Србији у 2017. години¹ заснива се на финансијским резултатима пословања 101.012 **привредних друштава** у којима је запослено 1.073.557 радника.
- У поређењу са 2016. годином **број привредних субјеката повећан** је за 1,1% (1.121 предузеће).
- **Настављен је тренд раста запослености, који је започео**, од 2015. године. У поређењу са 2016. број запослених у привредним друштвима већи је за 34.456 радника, односно за 3,3%.
- Број привредних друштава без запослених повећан је са 30.237 у 2016. на 30.792 у 2017. (значајно повећање броја у односу на 2015, када их је било 25.790). Ова привредна друштва учествују са 30,5% у броју предузећа, а генеришу 3,9% добити и 28% губитка.
- **Привредна друштва су на укупном нивоу исказала позитиван нето финансијски резултат** у износу од 3,6 млрд. ЕУР. Добит 5,5 млрд. ЕУР већа је скори три пута од оствареног губитка 1,9 млрд. ЕУР. У последње три године привреда је пословала са позитивним нето резултатом који се повећавао са 0,6 млрд. ЕУР у 2015, затим 1,5 млрд. ЕУР у 2016. и 3,6 млрд. ЕУР у 2017. години. Тај резултат је постигнут захваљујући расту нето добити од 33,9% (у еврима) и смањењу нето губитка од 26,7% (у еврима).
- **Посматрано по секторима привреде** готово сви сектори су позитивно пословали, највећи нето позитиван резултат остварен је у прерађивачкој индустрији у износу од 1,3 млрд. ЕУР. Овај сектор је у 2017. години остварио раст нето добити од 39,1% и броја запослених од 6,5% (за 20.783) у односу на претходну годину.
- **Јавна предузећа (576)²** у последње три године послују профитабилно. Остварила су нето резултат у висини 239 мил ЕУР, који је два пута већи у односу на 2016. Број запослених је смањен за 1.979 и укупан број запослених је износио 118.115. Нето добит је остварило 421 јавно предузеће, а нето губитак 135 предузећа, док 20 није исказало нето резултат.
- **Позитивни резултати пословања у 2017. се односе на смањење укупних обавеза и кумулираних губитака.** Укупне обавезе (8.812 млрд. динара; 72,6 млрд ЕУР) су у 2017. години реално мање 1,4% него 2016, прелазе вредност капитала за 27,1% (31,7% у 2016.). Однос кумулираног губитка (3.688 млрд. динара; 30,4 млрд. ЕУР) и капитала је 53,2% – 1,7 структурних поена мање него претходне године. У поређењу са 2016. годином, вредност кумулираних губитака реално је мања 1,1%.
- **Смањена је стопа изгубљеног капитала** са 42,4% на 40,7%.

Графикон 14. Финансијски резултат привредних друштава 2012-2017.

Извор: АПР, МП истраживање

Табела 25. Квалитативни показатељи пословања привреде Србије

	2016	2017
Кумулирани губитак/капитал %	54,9	53,2
Стопа изгубљеног капитала%	42,4	40,7
Обавезе/капитал %	131,7	127,1
Добит по запосленом ЕУР	3.947,2	5.116,9
Губитак по запосленом ЕУР	2.482,5	1.760,9
Кумулирани губитак по запосленом ЕУР	28.290,0	28.311,7

Извор: НБС

¹ У 2017. години у Републици Србији је пословало 141.942 привредна друштва. Годишње финансијске извештаје предало је 102.532 привредна друштва. Анализа привредних кретања обухвата резултате пословања 101.012 привредна друштва.

² Подаци се односе на јавна предузећа која обављају делатности од општег интереса, а оснива их Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе. У групи јавних предузећа налазе се она која примењују Закон о рачуноводству.

Прилог 2: РЕГИОНАЛНИ ДОПРИНОС ПРИВРЕДНОМ РАСТУ

• Србија је у 2016. години остварила вредност БДП од 4.300 млрд. РСД., што је реални раст у односу на 2015. од 2,8% (номинални раст 5,4%). Регионална анализа привредног раста показује да је расту допринео раст БДП-а у свим регионима, али је на укупну вредност БДП-а Србије опредељујући утицај имао створени БДП у Београдском региону, који је у односу на 2015. био реално већи за 3,9%. Регион Војводине је забележио реални раст од 2,8%, Шумадије и Западне Србије 1,5% и Јужне и Источне Србије реални раст од 1,4%.

• Реална снага створеног БДП може се посматрати преко паритета куповне моћи (PPS). Региони Србије у поређењу са земаља ЕУ бележе значајнија одступања (у односу на просек ЕУ), па се тако у периоду 2015-2016, регион Војводине налази на 36%, Шумадије и Западне Србије на 26,1% и Јужне и Источне Србије на 23,8%, само је Београдски регион имао вишу вредност, 61% европског просека.

Табела 26. Куповна моћ БДП-а – упоредни преглед

	БДП (мил. PPS)		Учешће		БДП по становнику (хиљ. PPS)	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
ЕУ 28	14.907.852	14.797.444	100,0	100,0	29,2	29,0
Република Србија	75.401	74.453	0,5	0,5	10,7	10,5
Београдски регион	30.013	29.294	0,2	,2	17,8	17,4
Регион Војводине	19.767	19.525	0,1	0,1	10,5	10,3
Регион Шумадије и Западне Србије	14.915	14.910	0,1	0,1	7,6	7,6
Регион Јужне и Источне Србије	10.659	10.673	0,1	0,1	6,9	6,9
Екстра регио	47	50	0,0	0,0
Регион Косово и Метохија

Извор: РЗС, МП – истраживање

Србија остварује 2,7 пута нижи БДП по становнику (PPS) него што је европски просек, а између региона Србије диспаритет показује да је овај показатељ 2,5 пута већи у Београдском него у региону Јужне и Источне Србије.

Регионална структура стварања БДВ-а идентична је структури БДП. Међутим, анализа доприноса области стварању регионалног БДВ-а у 2016. години, као и њихово учешће у националном БДВ-у, указује да се асиметрије благо повећавају -

на нивоу Србије ратио између региона у БДВ по становнику износи 2,6, док између области износи 3,8 у 2016. и већи је у односу на 3,5 у 2015. години. Унутаррегионална неравнотежа у оствареној вредности БДВ-а по становнику се креће у интервалу од 1,7 у региону Војводине, до 2,1 у региону Јужне и Источне Србије.

Табела 27. Регионални БДВ по делатностима, 2016. (учешће сектора, регион = 100%)

Делатности	СРБИЈА	Београд	Војводина	Шумадија и Западна Србија	Јужна и Источна Србија
УКУПАН БДВ (учешће региона)	100,0	39,8	26,2	19,8	14,1
Пољопривреда, шумарство и рибарство	8,8	1,8	14,0	13,5	12,5
Индустрија	25,9	16,8	32,6	32,3	30,4
Грађевинарство	4,2	5,4	3,1	3,8	3,6
Трговина, Саобраћај, Угос. и туризам	20,5	24,2	19,1	18,2	16,1
Информисање и комуникације	5,9	11,8	2,1	1,8	2,1
Финансије и осигурање	3,8	6,3	2,4	2,0	1,9
Некретнине	10,4	10,1	9,7	11,5	11,4
Стручне, научне, инов., тех. и адм. дел.	6,2	10,1	4,8	2,5	3,3
Државна управа, соц. осиг., образовање, Здравствена и социјална заштита	11,9	10,8	10,2	12,5	16,7
Уметност, остале услуге	2,3	2,8	2,0	1,9	2,0

Извор: РЗС, МП – истраживање

• Учешће појединих сектора у укупној вредности БДВ региона индикација је привредне структуре, инвестиционе и технолошке основе, развијености примарне и терцијарне делатности, као и

одрживости раста и развоја. Овоме свакако треба додати кредитну способност привредних субјеката,

административну и финансијску инфраструктуру, као и образовни капацитет региона и области, што опредељујуће утиче на ангажованост капитала, рада,

искоришћености природних и енергетских ресурса и потенцијала за коришћење привредних и финансијских инструмената.

- Приказана структура указује да се у свим регионима као водеће привредне активности издвајају четири групе делатности које највише доприносе формирању БДВ региона. То су 1) пољопривреда (осим у Београдском региону), 2) прерађивачка индустрија (са рударством и снабдевањем енергентима),

3) трговина са пратећим делатностима супраструктуре и 4) тзв. буџетске делатности као што су образовање, здравствена и социјална заштита. Сектор науке, техничке и иновационих делатности је најзаступљенији у Београдском региону, са чак 4 пута већим учешћем у стварању БДВ него на подручју региона Шумадије и Западне Србије.

Табела 28. Динамика БДВ-а по регионалним областима

област	БДВ (мил.РСД)		Индекс 2016/2015	БДВ по становнику Ниво РС=100	
	2016	2015		2016	2015
	Република Србија	3.511.003	3.346.183	104,9	100,0
Београдска	1.397.545	1.316.593	106,1	166,8	164,9
Севернобачка	82.229	78.247	105,1	91,2	91,0
Западнобачка	66.106	63.749	103,7	74,9	75,8
Јужнобачка	388.471	374.684	103,7	126,5	128,0
Севернобанатска	51.585	50.852	101,4	74,1	76,7
Средњобанатска	75.383	75.130	100,3	84,7	88,5
Јужнобанатска	120.563	109.656	109,9	85,5	81,6
Сремска	136.101	125.209	108,7	90,3	87,2
Мачванска	90.603	88.571	102,3	63,8	65,4
Колубарска	65.353	63.288	103,3	78,8	80,0
Шумадијска	126.948	127.541	99,5	89,1	93,9
Поморавска	66.659	66.418	100,4	65,6	68,6
Златиборска	112.108	101.903	110,0	82,4	78,6
Моравичка	89.347	82.419	108,4	88,1	85,3
Рашка	77.557	75.191	103,1	50,8	51,7
Расинска	65.911	64.799	101,7	57,7	59,5
Подунавска	41.882	41.336	101,3	44,1	45,6
Браничевска	70.853	70.848	100,0	82,6	86,6
Борска	49.519	45.573	108,7	85,4	82,4
Зајечарска	34.051	35.742	95,3	61,4	67,7
Нишавска	136.665	128.114	106,7	75,1	73,8
Топличка	25.292	23.928	105,7	58,9	58,5
Пиротска	40.550	39.445	102,8	93,7	95,6
Јабланичка	51.485	50.067	102,8	50,4	51,4
Пчињска	46.058	44.644	103,2	46,3	47,1

Извор: РЗС, МП-истраживање

- Осим Шумадијске и Зајечарске области које су оствариле нешто ниже вредности, као и Средњобанатске, Поморавске и Браничевске, које су задржале или обим БДВ, осталих 20 области су повећале укупан БДВ и тиме позитивно утицале на раст БДВ-а Србије.
- Ипак, релативни показатељ БДВ-а по становнику указује да је продуктивност рада још увек недовољна у већини области, па тако само Београдска и Јужнобачка област остварују изнад просечне вредности (166,8% и 126,5% просека Србије). У чак 9 области је овај показатељ у 2016. износио мање од 2/3 просека Републике, а само 7 области је у односу на претходну годину остварило раст.